

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ו, 2026

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (3) הם אינם קליטים.
 ב. החידוש "צפיית רצף" למילה הלוועזית בינג' מחזק את הביקורת של רחלי רוטנר, שכן חידוש זה הוא צירוף מילים בעברית כנגד מילה אחת בלוועזית. רחלי רוטנר טוענת שחידושי המילים בעברית צריכים להיות קצרים, קליטים ואטרקטיביים, ואילו הצירוף "צפיית רצף" הוא ארוך ומסורבל, ולכן אינו קליט. לשיטתה של רוטנר, הדוברים לא יאמרו אותו, ויעדיפו להשתמש במילה הלוועזית הקצרה, הכיפית והנוחה לשימוש.
 ג. כנגד ביקורתה של רחלי רוטנר, רונית גדיש טוענת כי מילים רבות שחידשה האקדמיה נשמעו מוכרות בתחילת הדרך, אך מצאו את דרכן לתוככי העברית וכיום הן נשמעות מצוין.

2. א. פי רונית גדיש, חידושי מילים באקדמיה נקבעים בוועדות מינוח במגוון רב של תחומים בידי חברים מומחים. לעומת זאת, רחלי רוטנר הייתה מעדיפה כי האקדמיה תחשוב ותפעל כמו משרד פרסום ותתחשב בצורכי הציבור שצריכים להשתמש במילים החדשות. לדעת רוטנר, לשם כך עליה ללמוד את קהל היעד, לבדוק את המילים החדשות באמצעות קבוצות ביקורת ולהתאים לציבור חידושים המתאימים לו.

3. א. יחסה של טלי בן-יהודה לפועלה של האקדמיה ללשון העברית הוא יחס של כבוד והערכה. אפשר ללמוד זאת מהשימוש שלה בצירופי מילים ובשמות תואר בעלי קונטציה חיובית, כאשר היא מתארת את פעילות האקדמיה. לדוגמה, לרשות החוקרים והמתעניינים עומד מאגר עצום, באתר האקדמיה יש מיידע עשיר.

ב. דוגמאות לתשובה:

- שימוש בסלנג: האקדמיה קופצת לי לפעמים לראש. / האקדמיה ללשון אומנם "נותנת עבודה". / אבל, היי, גם בן-יהודה לא עשה חיים.
- לשון צינית וסרקסטית: לפעמים אני נזכרת שאני משלמת לאקדמיה ללשון העברית. / תצטרכו, אנשי האקדמיה, להתאמצ' ולעשות קצת יותר מלזרוק הגדרות של שלוש מילים ולקוות שזה יתפוס.
- כתיבה אישית: לפעמים אני נזכרת שאני משלמת לאקדמיה ללשון העברית. / אני אזרחית משלמת מיסים. / אני עצמי חיה ונושמת את השפה. / אני חשה.

4. דוגמה לסקירה

האקדמיה ללשון היא המוסד העליון ללשון העברית במדינת ישראל, הפועל מתוקף חוק כדי למלא תפקיד לאומי בעיצוב דמותה הרוחנית של המדינה. האקדמיה היא מוסד מחקר האמון על טיפוח הלשון העברית ושימורה תוך הכוונת התפתחותה (בן-יהודה, 2024; גדיש, 2019). בעשורים האחרונים חלה התפתחות רבה בפעילות האקדמיה. בצד פעילותה השוטפת בפרסום תקנות בתחום הלשון, ספרים וכתבי עת, היא מחזקת את הקשר עם הציבור ומנגישה את המידע באינטרנט וברשתות החברתיות (בן-יהודה, 2024; גדיש, 2019). אתר האינטרנט של האקדמיה הוא מאגר גדול של ידע בתחום הלשון העברית. הוא מאפשר למבקרים בו למצוא תשובות על שאלות רבות בתחום זה, ואף לקבל מענה על שאלות באמצעות מערכת פניונית ייעודית (גדיש, 2019). נוסף על כך האקדמיה פותחת את שעריה למבקרים באמצעות מרכז הדרכה חדש ומציעה מערך של השתלמויות לציבור הרחב. חיזוק הקשר של האקדמיה עם הציבור ופעילותה ברשתות החברתיות מטרותם לחבא את העברית על הדור הצעיר, כדי שזה יכיר את לשונו ויכבד אותה (בן-יהודה, 2024).

ביבליוגרפיה:

- בן-יהודה, ט' (2024). בת שבעים וצופה אל הבאות. **האקדמיה ללשון העברית**. אוחר מ-hebrew-academy.org.il.
- גדיש, ר' (יולי, 2019). השירות האמיתי של האקדמיה ללשון [...] **מאקו**. אוחר מ-mako.co.il.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ו, 2026

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

5. א. • חֶמֶשׁ
• שישה
• שְׁמוֹנֶה עָשָׂר
• ארבעים וחמישה אלף
• שְׁלוֹשׁ
• אחת
• וְתֵשַׁע עָשָׂר
• שבעה
- ב. לא
תיקון: תשעה

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

6. א. I. פסוקית (תיאור) זמן
- פסוקית נושא
פסוקית מושא
שנבהיר | מה עומד
- לפני שהציבור יחוה את דעתו על נחיצותה של האקדמיה ללשון העברית, חשוב, שבהיר | מה עומד
- המשך פסוקית נושא
המשך פסוקית מושא
במרכז עשייתה של האקדמיה | . / משפט מורכב
- II. כל אדם יכול לקבל מענה מוסמך על שאלותיו מתוך מאגר המידע הענק שבאתר האקדמיה ללשון העברית באמצעות מערכת הפניות הייעודית. / משפט פשוט
- ב. הוי"ו לפני המילה "עם" – מחברת בין איברים/משפטים.
הוי"ו לפני המילה "הרשתות" – מחברת בין חלקים כוללים.
- ג. הגיע הזמן לבקש מאנשי האקדמיה שיראו לנו / להראות לנו מה הם עשו בכסף שלנו כל השנים.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ו, 2026

7. א. (1) I. אילו היה למילה "האשטאג" תחליף חמוד, קצר וקליט בעברית, הדוברים היו מאמצים אותו.

II. המילים החדשות ייקלטו בשפה אם הציבור יסכים לוותר על היוקרה שבשימוש במילים לועזיות.

(2) במשפט I – תנאי בטל, ובמשפט II – תנאי קיים.

(3) אם יהיה למילה "האשטאג" תחליף חמוד, קצר וקליט בעברית, הדוברים יאמצו אותו.

פסוקית מושא

(4) שאלנו את התלמידים אילו חידושים של האקדמיה ללשון הם אוהבים.

ב. האקדמיה ללשון העברית מוציאה לאור ספרים, כתבי עת מדעיים ופופולריים ופרסומים אחרים. זוהי פעולה שמקרבת את עשייתה של האקדמיה לציבור. אתר הבית של האקדמיה ללשון נהפך למרכז (למילה העברית). אן עוד אתר שמעניק מידע כזה.

8. א. (1) תמורה: עיקר עשייתה של האקדמיה.

תמורה: מחקר הלשון והכוונתה.

(2) • הביטוי המכליל: המשימות.

• מושא

(3) העמדת מפעל המילון ההיסטורי היא עיקר עשייתה של האקדמיה. א המשימות המרכזיות של מוסד זה הן מחקר הלשון והכוונתה.

הסגר

ב. I. על פי המחקרים, לתחיית העברית אין אח ורע בעולם.

נשוא

II. ברוב המילונים הערכים הם על פי סדר האל"ף-ב"ת.

תיאור

III. מילים חדשות מתקבלות במליאת האקדמיה על פי החלטת הרוב.

ג. מושא מושא מושא מושא

לוואי		לוואי	לוואי
לוואי		לוואי	לוואי
על מחקר	מבססת	האקדמיה	את הכוונת הלשון העברית
עדכני			

נושא (+ לוואי)

9. א. (1) I. הבעיה היא שאין חלופות ראויות למילים הלועזיות.

נושא (+ לוואי)

II. לא נראה שהאקדמיה מצליחה למצוא חלופות ראויות למילים לועזיות.

לוואי (+ לוואי)

III. מציאת חלופות ראויות היא תנאי לאימוצן של מילים.

תיאור (+ לוואי)

IV. בלי חלופות ראויות יעדיפו הדוברים את הלעז על פני העברית.

(2) החלופות – נושא, ראויות – נושא.

(3) שם תואר

שם תואר

ב. (1) I. כל התלמידים יכולים להשתתף באולימפיאדת הלשון העברית, ולא רק תלמידים מצטיינים.

שם עצם שם עצם פועל

II. חוקרים ויוצרים משתתפים בשיבות האקדמיה ללשון העברית.

(2) לא רק תלמידים מצטיינים, אלא כל התלמידים יכולים להשתתף באולימפיאדת הלשון העברית.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ו, 2026

10. א.

לרגל יום העברית נערך ריאיון עם נשיא האקדמיה ללשון העברית, פרופסור אהרן ממון. בריאיון הסביר פרופסור ממון כי רוב אוצר המילים שהאקדמיה ללשון מחדשת מיועד לאנשי מקצוע. לדבריו, יש מילונים לתחום הרפואה, לתחום הפילוסופיה, לתחום החקלאות ולתחומים רבים נוספים. בעבר נמכרו מהדורות מודפסות של המילונים האלה, אולם כיום הם זמינים באתר האקדמיה ללשון.

- ב. (1) האקדמיה ללשון מפרסמת תכנים לשוניים.
(2) מאות אלפי גולשים עוקבים אחרי עמוד האינסטגרם של האקדמיה ללשון.
(3) מאות אלפי גולשים נהנים מן התכנים הלשוניים האלה.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

11. א.

נמנית – מ-נ-י, נפעל
ניכרות – נ-כ-ר, נפעל
הבנו – ב-ו-ן, הפעיל
מעוררים – ע-ו-ר, פיעל
נשתעבד – ש-ע-ב-ד, התפעל
חזינו – ח-ז-י, קל/פעל

ב.

הפעיל
האקדמיה ללשון העברית מעוניינת להעלות את מודעות הציבור לשפה העברית. לשם כך תשתתף נציגת האקדמיה בדיון ברדיו, ואחד הנושאים שצפוי לעלות לדיון הוא המילים החדשות שאישרה האקדמיה. כמו כן החליטה האקדמיה להעלות לרשת תמונות יצירתיות שילוו את המילים החדשות.

12. א.

- (1) השורש: פ-צ-י, הבניין: פיעל, הגוף: נסתר.
(2) למילה "פיצה" בתפקיד שם עצם אין שורש, משום ש"פיצה" היא מילה בשפה אחרת / שם לוועזי.

ב.

- מפץ – נ-פ-ץ
- פצצת – פ-צ-ץ
- הפצת – פ-ו-ץ
- פצפוצי – פ-צ-פ-ץ

ג.

נ-ו-י, מקומות

ד.

- (1) מוסד – מקוה
(2) תחנה – ח-נ-י, טחנה – ט-ח-ן; משחה – מ-ש-ח, מצווה – צ-ו-י; מלונה – ל-ו-ן, מלוכה – מ-ל-ך.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ו, 2026

13. א. מנוע, תנועה – נ-ו-ע.

מענה, תענית – ע-נ-י.

ב. • נְמַלְעִים – שורשית.

• מוֹנְעִים – שורשית.

• מוֹסְפִית. – מוספית.

ג. (ה)חוקרים – קל/פעל.

(וה)מתעניינים – התפעל.

(ל)משתמשים – התפעל.

שייכות/

קניין

14. א. האקדמיה ללשון העברית פועלת כדי לעצב ולכוון את **דְמוּתָהּ** הרוחנית של המדינה. האקדמיה הקימה את

אוספים שם תואר

"מפעל ה**מְלוֹן** ה**הִיסְטוֹרִי** ללשון העברית", והיא גם קובעת חלופות עבריות למילים לועזיות, כגון המילה

בעל מקצוע/תפקיד

רְעִיּוֹנָאִי (קופירייטר).

ב. (1) עשייתה, יצירת – קטילה.

העמדת, הודעות – הקטלה.

ניתוח, ביטוי – קיטול.

(2) שמות פעולה

ג. (1) מחו

(2) אמחא, אמחה

15. א. (1) א-ו-ר

(2) מאור

(3) הפעיל

(4) מאיר, הווה/בינוני

(5) האר

ב. (1) הלחם בסיסים

(2) • מקסמת / מרהבת

• שורש ומשקל

פירוט למקסמת – משמעות השורש: קסם / דבר קסום / משהו מקסים / יוצא דופן / לא טבעי;

משמעות המשקל: חפצים / כלים / מכשירים.

או

פירוט למרהבת – משמעות השורש: דבר יפה מאוד / מרהיב; משמעות המשקל: חפצים / כלים /

מכשירים.

ג. תשחץ – ראינוי

תשבץ – מקסמת / מרהבת